

natelji srednjih šol, bibliotekarji s srednješolskimi profesorji. Predavateljica se je potegovala za to, da bi vrnili bibliotekarjem nekdanji ugled. Pravi bibliotekar ima organizacijske in vodstvene sposobnosti, opravlja vzgojno, znanstveno in raziskovalno delo. Da vse to zmore, je potreben visokošolski študij. Posebna komisija naj preuči bibliotekarsko šolanje po svetu in ga prikroji italijanskim potrebam.

O fakultetnih knjižnicah je predaval Bilotta iz Palerma. Zagovarjal je stališče, da morajo biti v knjižnicah fakultet, seminarjev in znanstvenih zavodov nameščeni strokovni ljudje po zgledu državnih knjižnic. Dokler pa do tega ne pride, naj ostanejo dose-danji uslužbenci, ki imajo vsaj tri leta prakse za seboj. Za druge usluž-bence naj bi uvedli posebne razpise. Delo v univerzitetni knjižnici naj vodi in nadzoruje bibliotekar, prav tako tudi delo Centralne univerzitetne knjižnice. Nabavno politiko je treba koordinirati, da bi se izognili dvojni-cam. Centralna univerzitetna knjižni-ca naj ima centralni katalog vseh knjig fakultetnih, seminarskih in znanstvenih knjižnic. Poleg tega je treba pri njej organizirati poseben prostor z enciklopedijami, bibliografijami, slo-varji in drugimi priročniki, z mikro-filmi pomembnejših del in podobno.

Bilo je še več drugih referatov, kot na primer o sodelovanju med strokov-nimi in državnimi knjižnicami, o itali-janskih priimkih s člani in predlogi, o knjižnici za raziskovanje na univerzi John Hopkins v Bologni. V poglavju kronika in informacije je med drugim poročilo o seminarju italijanskega je-zika in kulture v Kopru.

*Anton Bajt*

V št. 1/2 leta 1965 objavlja Enzo Bottasso daljšo razpravo o problemih katalogizacije korporativnih del, Luigi Balsamo pa sestavek o nalogah javnih knjižnic. Italijani delijo svoje knjiž-nice na tri velike skupine. Državne knjižnice (biblioteche governative), h katerim prištevajo vse univerzitetne

in pa nekatere centralne knjižnice (Rim, Firenze), imajo nalogo, da hra-nijo tisk, se znanstveno udejestvujejo in širijo znanstveno misel. V drugo skupino spadajo strokovne knjižnice (biblioteche speciali), ki delujejo zla-sti pri raznih gospodarskih organizaci-jah, v tretjo pa javne knjižnice (bi-blioteche pubbliche). Te slednje ime-nujejo tudi knjižnice krajevnih usta-nov (biblioteche degli enti locali). Na-loga javnih knjižnic ni toliko v tem, da hranijo tisk, ampak predvsem v tem, da ga širijo. Financirale naj bi jih občine, province in pokrajine. Ta vrsta knjižnic s svojo razvito mrežo podružničnih knjižnic naj bi bila »ti-pična tvorba moderne demokracije« (Balsamo), saj skrbi, da bi knjiga pro-drla med najširše ljudske množice. »Medtem ko je v Italiji ta vrsta knjiž-nic šele v začetni razvojni fazi, beleži v deželah z bogato demokratično tra-dicijo velike uspehe in uživa velik ugled« (Balsamo). Naloge javnih knjiž-nic so podobne nalogam naših ljud-skih in deloma tudi študijskih knjiž-nic.

Skrb nad državnimi knjižnicami naj bi imela Direzione generale delle accademie e biblioteche, nad strokov-nimi knjižnicami Centro nazionale di documentazione scientifica del Con-siglio nazionale Ricerche in pa Comi-tato nazionale per la Produttività, nad javnimi knjižnicami pa Ente nazionale Biblioteche popolari e scolastiche v Rimu. Vse knjižnice v Italiji pa nad-zoruje državna ustanova z imenom Soprintendenza bibliografica, ki velja za eno ali pa dve pokrajini skupaj. Za knjižnice skrbi seveda tudi Associazio-ne Italiana Biblioteche (Združenje italijanskih knjižnic).

St. 3 prinaša razpravo Arthurja T. Hamlina z naslovom »Italijanske uni-verzitetne knjižnice. Studija o njihovi dejavnosti in zbirkah«. Hamlin, uni-verzitetni profesor v Cincinnatiju (ZDA), je leta 1962 potoval po Italiji in proučeval zlasti probleme univerzitetnih knjižnic. Ugotavlja, da so te knjižnice zelo slabo založene z biblio-grafijo in pa leposlovnimi deli na-

sploh. V nabavni politiki vlada precejšnja zmeda. Univerzitetna knjižnica v Paviji prejema letno okrog 4100 periodičnih publikacij, toda med njimi je 17 % dvojníc, Univerzitetna knjižnica v Cincinnatiju pa jih prejema 3800, toda med njimi je le 3 % dvojníc. Italijanske univerzitetne knjižnice skoraj ne poznajo prostega pristopa in izposoja na dom je minimalna. Največje število v taki izposoji je ena od njih zabeležila leta 1959 s 6732 kosi. Povprečje letnih izposoj v državnih knjižnicah (33) je bilo v tem času nekaj čez 3000 zvezkov. Zanimiva je Hamlinova ugotovitev, da uporabi italijanska univerzitetna knjižnica letno za nabavo tiska približno toliko kot ameriška, namreč okrog 70 000 000 lir. — V rubriki Informazioni e notizie objavlja ta številka krajši sestavek o študijskem potovanju slovenskih primorskih knjižničarjev v Rim in Firence (str. 230).

Št. 4/5 je posvečena XIV. kongresu Združenja italijanskih knjižnic. Zanimivo je, da imajo italijanski bibliotekarji svoje kongrese vsako leto. Ti kongresi so praviloma peripatetični; nekaj časa jih imajo v enem, zatem pa nadaljujejo s kongresom v drugem mestu. Od številnih predavanj in referatov (27) je zbudilo posebno pozornost predavanje Alberta Giraldirja o problemu obveznega primerka. Po zakonu iz leta 1939 so morale italijanske tiskarne pošiljati raznim ministrstvom in drugim oblastvenim organom obvezni primerek v 8 izvodih. Ti so nato odstopali 2 izvoda dvema centralnima knjižnicama. Novi zakon o obveznem izvodu iz leta 1945 ni tega stanja bistveno spremenil in je še danes v veljavi. Predavatelj je ugotovil, da se je položaj celo poslabšal. Zahteval je, da se navedeni zakon razveljavi in sprejme tak, ki bo obvezoval tiskarne na obvezni izvod v treh primerkih. Prejemali naj bi ga dve centralni knjižnici (Rim, Firence), tretji izvod pa tista centralna knjižnica, na območju katere dela tiskarna.

Dve predavanji sta bili posvečeni problemu centralnih katalogov. Vidi-

mo, da to delo le počasi napreduje, ker so stari katalogi zelo pomanjkljivi in ker imajo knjižnice premalo osebja.

Zanimivo je, da je gradivo XIV. kongresa AIB objavila revija Accademie e Biblioteche d'Italia in ne strokovno glasilo Združenja, namreč Bolletino d'informazioni, ki je začelo izhajati leta 1961.

Zadnja številka je posvečena skoraj v celoti Danteju.

*Srečko Vilhar*

**The Journal of Documentation.** Devoted to the recording, organization, and dissemination of specialized knowledge. London. XXI/1965, št. 1—4, 323 str. 8<sup>o</sup>.

Revija je glasilo ASLIB. Kot pove že njen podnaslov, se ukvarja v prvi vrsti z metodami, kako posredovati informacije vseh vrst, od prevodov in izvlečkov do indeksov in drugih bibliografskih pomagal. Pri tem obravnava organizacijo in delovanje znanstvenih ustanov, informacijskih centrov in knjižnic glede na razširjanje informacij; tako so v revijo posredno vključena tudi vprašanja, kot je organizacija knjižnic, katalogizacija in klasifikacija. Posebno pozornost pa posveča revija aplikaciji teh metod na posamezna področja znanosti.

Revija je urejena tako, da sestavljajo vsako številko trije deli: v prvem, najboljšejnem, so razvrščeni daljši članki in razprave, ki so pogostokrat opremljene s tabelami, diagrami, statističnimi podatki in povzetki; drugi del prinaša ocene publikacij s področja dokumentacije in bibliotekarstva, pri čemer se ne omejuje samo na knjige, ampak upošteva tudi posamezne članke v revijah in zbornikih; v tretjem delu pa najdemo ekscerpte važnejših publikacij s področja dokumentacije.

V prvi številki razpravlja D. Loman o standardizaciji dokumentacije. Marjorie R. Hyslop analizira v obsežnem članku informacijski sistem, ki ga je v petih letih preskušanja in raziskav